מסורת השי"ס

גמ' ב)[לעיל יח:] פסחים ד. ב"מ נט:] **ג)**פסחים ו. וש"נ תוספתא דמגילה פ"ג **ג)**[ר"ה יט:] **ד)**[פסחים ו. ופ"ע] **ה)**[ר"ה ג.] **ו)**[מגילה ח.] **ז)**[תוספתא דר"ה פ"ח] **ח)**[ביאור מצוחה ומתוק מתוק] בפ"ה סוף דף קפ. במ"ק] **ט)**[תוספתא דר"ה פ"ח ופיבמות] **י)**[תוספתא דמ"ק פ"ג] **יא)**[תוספתא דכלים ב"ק פ"ח] **יב)**[ביאור מצוחה ומתוק מתוק] **רש"י ד)**בלאפ דמתניתא דלמחרינן עד מחצה ויען שיך לעיל במתני' על הא דתנן שם במחצ' בסיון ובפ"ע בתלוג ופ"ו פירש"י בתחצ' בסיון כמחרינן נמי' פיירי דלא ובפ"ע בתלוג משום דמחרינן נמי' אבל שאין קבוע להם זמן התם תנן אין מקדישין: **טו)** זמן כשצריך להו: **טז)** שיך לאסור: **יז)** פ"ה דהיינו: **יח)** וקשה לר"ת מי סני כר' שמזכיר אותו בלשון גנאי על שם קרחות דלשון גנאי הוא כדכתיב: **יט)** אמר ליה ההוא מינא לר' יהושע מהבא כר' נתכוין ועיין מרקדק ר"ת מהא דאמרינן בבמ"ג מגילה: **כ)** בתורה ובספוי ספרי תנא דארבעים שנה שימש ת"ח וכר' ומ' שנים פרנס ישראל וכל ימיו מאה ועשרים שנה החשיב התם ד' חיו: **כא)** שבוע אכתי לא: **כב)** שכן הם סתם שנות חיי אדם: **כג)** בהם שבעים שנה ואז: **כד)** ועוד דמסתבר שלא הוליד ממנה עד: **כה)** שרי שנה: **כו)** שנה כבר היה: **כז)** מפרש דקרחה הוא שם אדם: **כח)** טעם ולדעת דברי איזה כר' להזכיר לשון נבואה: **כט)** לה וכן ההיא דנזיר פרק: **ל)** דם דאמר נמי מפי: **לא)** ומיהו מ"מ קשה כאן דבפ"ק דר"ה דדרש לקרא דכתיב עשור: **לב)** דגן דר"מ סבר בא' באלול דמה מעשר כר' ור"א ור"ש סברי דמה מעשר: **לג)** השמורה דחגי וזכריה:

הגהות הב"ח

(ו) **גמ'** תניא (כתיב לך) תפ"מ וע"ש פ"ק **ביצה**:

(ז) **רש"י** ד"ה כדי שתהא כתמה מצויה לכיון לתין גורן מעשר בהמה ועיין מלואים לעולי רגלים לכיון לתין גורן וכו' **משחי** תיעבי וכו' לקרבנות ס"ד ואפ"ה מ"ה ופ"ע דתנן **ודיליתעביד** מלוס לעיעבד הס"ד ומיכא להמעשר נמסק:

(ג) **ד"ה** ר' יוס וכו' יוס הס"ד ואפ"ה מ"ה במאי קמפלגי דהא בן עזאי: **ד)** בפרוס הפסח תי' החג נמחק: **ז)** דלפני הגורן תי' הזמן נמחק: **ח)** סקרתא וה"נ אמרינן בפ"ק דחגיגה דאין יוצא ידי חובתו במעשר בהמה משום סקרתא דאתי לאפורושי מעשר בהמה ב"ש ותימה למה לי טעמא דסקרתא תיפוק: **ט)** ב"ש כדתנן בפ' בתרא ד"ש ומיהו אההיא דחגיגה י"ל דאי לאו טעמא דסקרתא לא: **י)** מדרבנן דכה"ג אמרינן התם בביצה גבי אין זכר' בהמה דמפרש טעמא: **יא)** אלא גזירה כר' ועוד הוה מצי: **יב)** ב"ש לצורך שלמי שמחה כי ההיא דאמר בפ' שואל: **יג)** הא אמרינן התם: **יד)** דהיינו דוקא חובות שקבוע להם זמן אבל שאין קבוע להם זמן התם תנן אין מקדישין: **טו)** זמן כשצריך להו: **טז)** שיך לאסור: **יז)** פ"ה דהיינו: **יח)** וקשה לר"ת מי סני כר' שמזכיר אותו בלשון גנאי על שם קרחות דלשון גנאי הוא כדכתיב: **יט)** אמר ליה ההוא מינא לר' יהושע מהבא כר' נתכוין ועיין מרקדק ר"ת מהא דאמרינן בבמ"ג מגילה: **כ)** בתורה ובספוי ספרי תנא דארבעים שנה שימש ת"ח וכר' ומ' שנים פרנס ישראל וכל ימיו מאה ועשרים שנה החשיב התם ד' חיו: **כא)** שבוע אכתי לא: **כב)** שכן הם סתם שנות חיי אדם: **כג)** בהם שבעים שנה ואז: **כד)** ועוד דמסתבר שלא הוליד ממנה עד: **כה)** שרי שנה: **כו)** שנה כבר היה: **כז)** מפרש דקרחה הוא שם אדם: **כח)** טעם ולדעת דברי איזה כר' להזכיר לשון נבואה: **כט)** לה וכן ההיא דנזיר פרק: **ל)** דם דאמר נמי מפי: **לא)** ומיהו מ"מ קשה כאן דבפ"ק דר"ה דדרש לקרא דכתיב עשור: **לב)** דגן דר"מ סבר בא' באלול דמה מעשר כר' ור"א ור"ש סברי דמה מעשר: **לג)** השמורה דחגי וזכריה:

הגהות צ"ק

[א] ר"ש ועוד דמסקת כר': **[ב]** רש"י מ"ו וגי' ר"ת ומ"ר: **[ג]** ל"ש מקרא עשר מעשר דר"מ סבר בא' באלול דמקיש מעשר בהמה למעשר דגן מה מעשר כר':

שיטה מקובצת

ב) ליה לאינייש דליעביד מצוה: **ג)** בגורן מדרבנן: **ד)** תי' רשב"א שתי שבתות נמחק: **ז)** תימא דלא מצי למיקם אטעמייהו: **ט)** מה"ד במאי קמפלגי דהא בן עזאי: **ו)** בפרוס הפסח תי' החג נמחק: **ז)** דלפני הגורן תי' הזמן נמחק: **ח)** סקרתא וה"נ אמרינן בפ"ק דחגיגה דאין יוצא ידי חובתו במעשר בהמה משום סקרתא דאתי לאפורושי מעשר בהמה ב"ש ותימה למה לי טעמא דסקרתא תיפוק: **ט)** ב"ש כדתנן בפ' בתרא ד"ש ומיהו אההיא דחגיגה י"ל דאי לאו טעמא דסקרתא לא: **י)** מדרבנן דכה"ג אמרינן התם בביצה גבי אין זכר' בהמה דמפרש טעמא: **יא)** אלא גזירה כר' ועוד הוה מצי: **יב)** ב"ש לצורך שלמי שמחה כי ההיא דאמר בפ' שואל: **יג)** הא אמרינן התם: **יד)** דהיינו דוקא חובות שקבוע להם זמן אבל שאין קבוע להם זמן התם תנן אין מקדישין: **טו)** זמן כשצריך להו: **טז)** שיך לאסור: **יז)** פ"ה דהיינו: **יח)** וקשה לר"ת מי סני כר' שמזכיר אותו בלשון גנאי על שם קרחות דלשון גנאי הוא כדכתיב: **יט)** אמר ליה ההוא מינא לר' יהושע מהבא כר' נתכוין ועיין מרקדק ר"ת מהא דאמרינן בבמ"ג מגילה: **כ)** בתורה ובספוי ספרי תנא דארבעים שנה שימש ת"ח וכר' ומ' שנים פרנס ישראל וכל ימיו מאה ועשרים שנה החשיב התם ד' חיו: **כא)** שבוע אכתי לא: **כב)** שכן הם סתם שנות חיי אדם: **כג)** בהם שבעים שנה ואז: **כד)** ועוד דמסתבר שלא הוליד ממנה עד: **כה)** שרי שנה: **כו)** שנה כבר היה: **כז)** מפרש דקרחה הוא שם אדם: **כח)** טעם ולדעת דברי איזה כר' להזכיר לשון נבואה: **כט)** לה וכן ההיא דנזיר פרק: **ל)** דם דאמר נמי מפי: **לא)** ומיהו מ"מ קשה כאן דבפ"ק דר"ה דדרש לקרא דכתיב עשור: **לב)** דגן דר"מ סבר בא' באלול דמה מעשר כר' ור"א ור"ש סברי דמה מעשר: **לג)** השמורה דחגי וזכריה:

כדי שתהא בהמה מצויה(ג). לכיון לתין גורן מעשר בהמה עד פרוס הרגלים ומשהי ליכי בהמתן עד לוחו זמן דלא לתמעיכו עד שיעשרו בזמן הגורן שהוא סמוך לרגל ומתוך שיהו בהמות מצויות לעולי רגלים ניקח מהן ביו לתכילה ביו לקרבנות ועע"ג דתנן וכו': **מצוה.** להמעשר לליעשר: **דטבלה בגורן.** מדרבנן כדלתמרן בתתני' דמשהגיע הגורן לו ימכור ולא ימחוט עד שיעשר:

כדי א שתהא בהמה מצויה לעולי רגלים ואע"ג דתנן ב עד שלא הגיע הגורן מותר למכור ולשחוט ניחא ליה ג) ד)דליתעביד מצוה בממוניה והדר לזבון וליכול ואמאי קרי ליה גורן דטבלה כגורן ה) וכמה פרס פירש ר' יוסי בר' יהודה אין פרס פחות מט"ו יום מאי משמע א"ר אבהו פרוס פלגא פלגא דמאי פלגא דהלכות פסח כי הא ו)דתניא ז שואלין ודורשין בהלכות פסח קודם לפסח ל' יום ח) רשב"ג אומר שתי שבתות: בן עזאי אומר בכ"ט באדר בא' בסיון: במאי קמיפלגי ר"ע ובן עזאי ר"ע סבר אדר הסמוך לניסן זימנין מלא וזימנין חסר זימנין דמיקלע ביום ל' וזימנין דמיקלע בכ"ט ומשום הכי לא קביע ליה זמן ובן עזאי סבר ט)ד אדר הסמוך לניסן לעולם חסר הילכך קביע ליה זמן בכ"ט באדר באחד בסיון איידי דלא נפישי אי אמרת ליקדים ליעשר עד דמטי רגל שלמי להו: בכ"ט באב וכו': בן עזאי לטעמיה דאמר האלולין מתעשרין בפני עצמן וליעשרינהו ביום ל' זימנין דמחסרין ליה לאב ובעינן למיעבד הכירא בחדש וישן: ר' אלעזר ור"ש אומרים באחד בניסן בא' בסיון וכו': בא' בניסן כרשב"ג. י)דאמר ב' שבתות בא' בסיון כדאמרן בכ"ט באלול רבי אלעזר ור' שמעון לטעמייהו. יא)דאמרי בא' בתשרי ר"ה למעשר בהמה: ולמה אמרו בכ"ט באלול ולא אמרו באחד בתשרי מפני שהוא י"ט וכו': ותיפוק ליה דבעינן למיעבד הכירא בחדש וישן ועוד קאמר חדא דבעינן למיעבד הכירא בחדש וישן ועוד מפני שהוא י"ט ואי אפשר לעשר בי"ט יב)משום סקרתא: ר"מ אומר באחד באלול ר"ה למעשר בהמה בן עזאי והלכו אומרים כך בא' בתשרי ר"ה למעשר בהמה: ולמה אמרו בכ"ט באלול ולא אמרו באחד בתשרי מפני שהוא י"ט וכו': ותניא אמר בן עזאי הואיל והלכו אומרים כך האלולין מתעשרין לעצמן וליחזי טעמייהו דמאן מסתבר וכי תימא ז) לא מצי קאי אטעמייהו והתניא בן עזאי אומר כל חכמי ישראל דומין עלי יג)בכליפת השוח חוץ מן הקרח הזה א"ר יוחנן מפי השמועה אמרוה מפי חגי זכריה ומלאכי תניא (ו) יד)באיזה צד אמר בן עזאי האלולים מתעשרין לעצמן נולדו לו ה' באב וה' באלול אין מצטרפין ה' באלול וה' בתשרי אין מצטרפין ה' בתשרי וה' באב מצטרפין פשיטא מהו דתימא כי היכי דמפסקי שנים מפסקי גרנות קמ"ל כדתנן חמשה לפני ראש השנה וחמשה לאחר ראש השנה אין מצטרפין חמשה לפני הגורן וחמשה לאחר הגורן הרי אלו מצטרפין אמר רבא לדברי בן עזאי נולדו לו חמשה באב וחמשה באלול וחמשה בתשרי כונסן לדיר להתעשר

ונוטל

ניחא ליה לאיניש דליעביד מצוה בממוניה. טע"ג לפני ז] הזמן יכול לעשר ולשמוט ולמכור כיון שקבעו חכמים זמן דרך הוא יג)להמתין עוד ולעשר הכל ביחד: **ואי אפשר לעשר ביו"ט משום סקרתא.** ט] [וע"ש] תיפוק ליה משום לתין מקדישין בי"ט יז] ל"ל לא ייתי חושר להקריבו שמא יבא להקדישו להייניו גזירה לגזירה להיל גופה לא לתסור להקדיש בי"ט אלא מדרבנן יז] כדלתמרינן התם (ביצה דף לו:) לתין רוכבין ע"ג בהמה ומפרש טעמא שמא יגא תוך לתמוש וקתמר ש"מ תמוחין לתוריינתא יט] לא גזירה שמא יתחוך זמורה ועוד מני למימר לתפילו להקדישו היה יכול בי"ט יח] משום שלמי שמחה כדלתמר פ' שואל (שבת דף קמח:) מקדים לחם פסחו בשבת וחגיגתו ברגל ומיהו הא יג) דתמר התם ובריש ירושלמי (תמיד נשחטין) יד) היינו דוקא מוכח הקבוע להם זמן אבל אין קבוע להם זמן אין מקדישין ולא מסתבר שיהא מעשר בהמות הקבוע להן זמן טו) כשילריך להו לשלמי שמחה דלתמר בשם ר' שמעון בן לקיש (מיר דף ז:) ומ"מ כאן מעשר בהמה לא שייכי הכי שיוויי דביו"ט של ר"ה קיימי וי"ל כיון דעשירי מלילו קדוש לתפילו לא קבע עשירי ולא חוץ טז) לתיסור הקבע כזה ביו"ט יז): **מפי** חגי זכריה ומלאכי. פ"ה וכיון דעשרה היה להילכתא גלח טעמא כח) לחזה מסח עיקר ולא היה לו להזכיר נגועה לתין נגיף רשאי לחדש דבר מעתה גלח היה לו לומר הלכתא גמירי לה כט) ופרק כהן גדול (מיר דף נג.) גבי רובע הקב עלמות ותלי לוג דס ל) נמי לתמר מפי השמועה לתמרה מפי חגי זכריה ומלאכי ומיהו קשה לא) מהא דלריש בפ"ק דר"ה (דף ח.) [ג] מקבץ עשר מעשר מקיש מעשר בהמה למעשר דגן לב) ר"מ סבר גלח בתלוג עשר מעשר דגן שמוך לגמרו שעורו כו' ר"ת ור"ש סברי מה מעשר דגן ר"ה שלו תסרי כו' וי"ל דלפ"ה כיון דהכך דרשות מפי השמועה לג) חגי וזכריה ומלאכי לא היה יכול לבדר מיזה עיקר:

ונוטל

כדי שתהא כתמה מצויה לעולי רגלים ואע"ג דתנן ב עד שלא הגיע הגורן מותר למכור ולשחוט ניחא ליה ג) ד)דליתעביד מצוה בממוניה והדר לזבון וליכול ואמאי קרי ליה גורן דטבלה כגורן ה) וכמה פרס פירש ר' יוסי בר' יהודה אין פרס פחות מט"ו יום מאי משמע א"ר אבהו פרוס פלגא פלגא דמאי פלגא דהלכות פסח כי הא ו)דתניא ז שואלין ודורשין בהלכות פסח קודם לפסח ל' יום ח) רשב"ג אומר שתי שבתות: בן עזאי אומר בכ"ט באדר בא' בסיון: במאי קמיפלגי ר"ע ובן עזאי ר"ע סבר אדר הסמוך לניסן זימנין מלא וזימנין חסר זימנין דמיקלע ביום ל' וזימנין דמיקלע בכ"ט ומשום הכי לא קביע ליה זמן ובן עזאי סבר ט)ד אדר הסמוך לניסן לעולם חסר הילכך קביע ליה זמן בכ"ט באדר באחד בסיון איידי דלא נפישי אי אמרת ליקדים ליעשר עד דמטי רגל שלמי להו: בכ"ט באב וכו': בן עזאי לטעמיה דאמר האלולין מתעשרין בפני עצמן וליעשרינהו ביום ל' זימנין דמחסרין ליה לאב ובעינן למיעבד הכירא בחדש וישן: ר' אלעזר ור"ש אומרים באחד בניסן בא' בסיון וכו': בא' בניסן כרשב"ג. י)דאמר ב' שבתות בא' בסיון כדאמרן בכ"ט באלול רבי אלעזר ור' שמעון לטעמייהו. יא)דאמרי בא' בתשרי ר"ה למעשר בהמה: ולמה אמרו בכ"ט באלול ולא אמרו באחד בתשרי מפני שהוא י"ט וכו': ותיפוק ליה דבעינן למיעבד הכירא בחדש וישן ועוד קאמר חדא דבעינן למיעבד הכירא בחדש וישן ועוד מפני שהוא י"ט ואי אפשר לעשר בי"ט יב)משום סקרתא: ר"מ אומר באחד באלול ר"ה למעשר בהמה בן עזאי והלכו אומרים כך בא' בתשרי ר"ה למעשר בהמה: ולמה אמרו בכ"ט באלול ולא אמרו באחד בתשרי מפני שהוא י"ט וכו': ותניא אמר בן עזאי הואיל והלכו אומרים כך האלולין מתעשרין לעצמן וליחזי טעמייהו דמאן מסתבר וכי תימא ז) לא מצי קאי אטעמייהו והתניא בן עזאי אומר כל חכמי ישראל דומין עלי יג)בכליפת השוח חוץ מן הקרח הזה א"ר יוחנן מפי השמועה אמרוה מפי חגי זכריה ומלאכי תניא (ו) יד)באיזה צד אמר בן עזאי האלולים מתעשרין לעצמן נולדו לו ה' באב וה' באלול אין מצטרפין ה' באלול וה' בתשרי אין מצטרפין ה' בתשרי וה' באב מצטרפין פשיטא מהו דתימא כי היכי דמפסקי שנים מפסקי גרנות קמ"ל כדתנן חמשה לפני ראש השנה וחמשה לאחר ראש השנה אין מצטרפין חמשה לפני הגורן וחמשה לאחר הגורן הרי אלו מצטרפין אמר רבא לדברי בן עזאי נולדו לו חמשה באב וחמשה באלול וחמשה בתשרי כונסן לדיר להתעשר

ונוטל

מפי חגי זכריה ומלאכי ומיהו קשה לא) מהא דלריש בפ"ק דר"ה (דף ח.) [ג] מקבץ עשר מעשר מקיש מעשר בהמה למעשר דגן לב) ר"מ סבר גלח בתלוג עשר מעשר דגן שמוך לגמרו שעורו כו' ר"ת ור"ש סברי מה מעשר דגן ר"ה שלו תסרי כו' וי"ל דלפ"ה כיון דהכך דרשות מפי השמועה לג) חגי וזכריה ומלאכי לא היה יכול לבדר מיזה עיקר:

ונוטל

דמסרי

מסכת סופרים

פרק א' המשך הלכה א'

הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי שֶׁמְּמַרְגְּלִין בָּקָנֶה וְכוֹתְבִין בִּדְיוֹ עַל הָעוֹר, שֶׁהוּא סָמוּךְ לוֹ מִן הַמִּקְרָא: "וַאֲנִי כֹּתֵב עַל הַסֵּפֶר בַּדְיו":

עין משפט נר מצוה

לא א מיי' פ"ז מהל' כלאים הלכה ח:

לד ב מיי' שם הל' ז:

להּ ג טוש"ע י"ד סימן תכט סעיף ג:

לו ד מיי' פ"ח מהלכות קדוש החודש הל' ה:

רבינו גרשום

כדי שתהא בהמה מצויה. לקנות לעולי רגלים דאחר שעישרום מוכרין אותן: ואע"ג דתנן עד שלא הגיע כו'. אפילו הכי משהי להו לגרוף ומעשרן דניחא ליה לאיניש דליעביד מצוה דמעשרין והדר מובין להו: דטבלן בגורן. בטבל של דגן מדרבנן ולא מדאורייתא: פרוס פלגא. כדאמר כמה ישהה בבית המנוגע בכדי אכילת פרס וההוא פרס הוי פלגא כדאמרינן תציה לבית המנוגע: זמנין דמקלע הגורן ביום שלשים של אדר כשהוא מלא דאכתי הוו ש"ע יום לפסח זימנין דמיקלע בכ"ט באדר כשהוא חסר משום הכי לא קבע ליה זמן רבי עקיבא: בכ"ט באדר ובאחד בסיון: מאי שנא דבן עזאי לא יהיב פרוס לעצרת ש"ע ימים אלא ה' יום איידי דלא נפישי הני דילדי בקייטי אי אמרת ליקדום למעשר ליעשרינהו למעשר ש"ע יום קודם שלמי להו קמי רגל דמיתאכלי ולא תהא בהמה מצויה לעולי רגלי' בעצרת: בן עזאי לטעמיה. כדאמר לקמן במתני' האלוליים מתעשרין לעצמן: זימנין דמחסרי לאב. והוי ביום שלשים ר"ח אלול ואי הוי מעשרינהו ביום שלשים לא יהוי היכירא בין חדש ליישן דהשתא נמי הוי זמן דחדש לעשורי: דאמר. ב' שבתות דהוי י"ד יום קמי פסח: ואם שחט פטור. דלא הוי טבל מדאורייתא: הואיל והללו אומרים כך. רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים באחד בתשרי ר"ה למעשר בהמה הוי מאיר אמר באחד באלול. משום הכי אמינא דהאלוליים יתעשרו לעצמן מספיקא דלא ידעינן כמאן כר': כקליפת השום שהוא קל: חוץ מן הקרח הזה. היינו ר' עקיבא דרבי יהושע בן קרחה היינו בנו של ר' עקיבא. כדגרסי' התם (פסוחים ג.) א"ל ר' יהושע בנו של ר' עקיבא לר' עקיבא. למ"ה: מפי חגי זכריה ומלאכי אמרוה. הני תנאי והוי כנבואה הילכך לא מצי קאי אטעמא: חמשה בתשרי וחמשה באב הבא מיצטרפין: פשיטא. דלכן עזאי לא מיצטרפין אלולים: מהו דתימא כי היכי דמפסקי שנים. ראשי שנים דאין מעשרין מחדש על חישן הכי מפסקי גרנות דתנן חמשה דתשרי וחמשה דאב דיש ביניהן גרנות של מעשר אימא לא ליצטרפו קמ"ל דמצטרפי כדתנן חמשה כו':

תורה אור

תוס' או וַיַּעַל מֹשֶׁה בֵּית אֵל וְהוּא עֹלֶה בַּדֶּרֶךְ וְנְעָרִים קְטַנִּים יָצְאוּ מִן הָעִיר וַיִּתְקַלְּסוּ בּוֹ וַיֹּאמְרוּ לוֹ עֲלֵה קָרֵחַ עֲלֵה קָרֵחַ:
(מלכים־ב ב, כג)

ב) יָמַי שָׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן כִּי גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה:
(תהלים ג, י)

ונטל אחד מן האלולין. ואין שייך לתקוע כאן משום לג יקבל כדתקסר לפקוני בעל מוס ברים עשרה ברים פירקין (דף נג.):

כשם שהתרומה גדולה ניטלת מאומה. מן התורה אין שייך כה לומר לתקוע אחת פוטרת את הכרי [ג] ולא נתנה כה תורה שיעור להשתיק לגזר לכתוב (דברים יח)[ד] לג לא משום דתתרומת מעשר שייך לומר [ה] ששיעורה כתוב (במדבר יח)[ו] מעשר מן המעשר ובתרומה גדולה נמי תקנו מכמיס שיעור שייך כה לומר ומיהו [ז] להקשות תרומת מעשר לתרומה גדולה שיועיל במתכוין תטה אחת להא דתניא כתוב מעשר מן המעשר ומיהו אם במתכוין מוסיף לכתורה מהני דלהכי מקים לתרומה גדולה דניטלת [ח] מלומר אם נתכוין לג בעין יפה שמתוך שירת [ט] לג יטול פחות נוטל בעין יפה [י] כלתנן פ"ק דתרומות (משנה ז) אין תורמין לג במדה ולא במשקל ולא במנין [יא] ובמוספתא גרס מה תרומה גדולה אינה ניטלת לג בלומד ובמתכוין [כ] וכן גרס ר"ת וגרס עלה בירושלמי בפ"ק דתרומות תני ר"ש בן גומל [ל] לג במדה כו' ופרק כל הממנות בתוס מלה (דף מה. ושם) מסיים בברייתא דשמעתין ומה תרומה גדולה בעין יפה כו' [כא] ומתס ר"ת לג מעשר בן גומל מוכיחים תרומת מעשר תלים על גרוגרות בתנין וגרוגרות על תלים במדה משום עין יפה ולא נקט אינה ניטלת [כב] לג במתכוין ובתומד לג כדי שיעשה בעין יפה כל הגט (גיטין דף ג. ושם) דתפרס [ט]לתני ישראל שאמר לכן לו לך אמר לי מעשר יש לך בידי או מעשר לאחיך בידי מוסרין לתרומת מעשר שבו כיון לג קיין לג [הוי] מתקין ליה [כג] כול מעשר לאחיך בידי או כול מעשר יש לך בידי אין מוסרין לתרומת מעשר שבו כיון דקיין [כד] תקוני תקניה ומוקי לה בלפנ לעזר בן גומל דתקיס תרומת מעשר לתרומה גדולה וכשם שיש לו [רשות] לעשה"ב לתרום תרומה גדולה כך יש לו [רשות] לתרום תרומת מעשר ושמא כיון לתפשר בחומד ת"ק [כה] לג קיין [י]נמי ניחום למא תיקן [כו] מחומד י"ל נהי דעל בן לוי מלוה לעשות בעין יפה מ"מ בשה"ב אין לו לעשות עין יפה בשל תרומה ותפילו יש לו רשות אין לעשות להוציא עצמו מתרשותן של כהן ולוי לג יתרעמו עליו זה לו זה לם יעשה בחומד שלו ות"ש פ"ד דתרומות (מ"ו) הל לתנן התוס מעשה והמודד משופה הימנו והשוקל משופה משלמתן [כב] ובירושלמי פ"ק דתרומות מקשה לה ומשני כלן לתרומה גדולה כלן לתרומת מעשר [כג] ותני ר"ת בן גומל מנין שאין תורמין לג במדה ולא במנין ולא במשקל ת"ל ונתתם לכם תרומתכם והרמותם ממכם אתה תורם ואין אתה תורם במשקל במדה ובמנין פירוש הסיה לאין תורמין בתרומה גדולה לכ"ע מלומה מעשה מחומד והסיה להמעה מעשר ובכרמן והא למייתי בריייתא לתלג לעזר בן גומל לתשמועינן דפליגי בתרומת מעשר ות"ת בירושלמי אתה למסיה להמעה מעשה ממאי הוא משופה אתה כי הוצה מן התורס בתומד מעשה ממאי הוא משופה אתה כי הוצה מן התורס ת"ר באי זה צד מעשר כונסן לדיר ועושה להם פתח קטן כדי שלא יהו שנים יכולין לצאת כאחד [כה] אימותיהם מבחוץ והם מבפנים וגועות ויוצאות לקראת אמן ולפקינהו אינהו יעבור כתיב ולא שיעבירוהו ולשדי להו ירקא ולייפקן [ו] לותיה אמר רב הונא [כו]גזירה משום לקוח ומשום יתום ת"ר [א]כל אשר יעבור (ג. ז) תחת [ד]פרט [ג]לטריפה שאינה עוברת תחת השבט מצוה למנותן בשבט [ה]לא מנאן בשבט או שמנאן רבוצים או עומדים מנין תלמוד לומר [א]העשירי קדש מ"מ ואין לי אלא שקראו שמו עשירי לא קרא שמו עשירי מנין ת"ל [א]יהיה קדש מכל מקום [ו]יכול היו לו מאה ונטל עשרה עשרה ונטל אחד יכול יהיו מעושרין ת"ל עשירי ואין זה עשירי ר' יוסי בר' יהודה אומר מעשר מאי מעמיה דר' יוסי בר' יהודה סבר ליה כאבא אלעזר בן גומל דתניא אבא אלעזר בן [ז]גומל אומר[ח] [ב]ונחשב לכם תרומתכם [ט] בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת תרומה גדולה ואחת תרומת מעשר [י]כשם שהתרומה גדולה ניטלת באומד ובמחשבה אף ונטל אחד מן האלולין [ט] ויוליאנו בעשירי להא כתיב לג יקבל לג יתקום כן בתומה שנה עמה [יא]טרפו עמהן בפרוס הסמה: **לא אפשר.** משום דעשירי ולאי אמר אמר לצרפו לגורן אחר [ט]עשירי ודאי אמר רחמנא ולא ספק פשיטא מהו דתימא לגזור דילמא אתי למישקל מהנך קמ"ל: **מתני'** [ב] [א]באי זה צד מעשרין כונסן לדיר ועושה להם פתח קטן כדי שלא יהו שנים יכולין לצאת כאחת (ג) ומונין [ב] א' ב' ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט' והיוצא עשירי סוקר בסיקרא ואומר ה"ז מעשר לא סקרו בסיקרא ולא מנאן בשבט או שמנאן רבוצים או עומדים הרי אלו [ג] מתעשרין היה לו מאה ונטל עשרה עשרה ונטל אחד אין זה מעשר רבי יוסי בר' יהודה אומר מעשר [ג]קפץ אחד מן המנויין לתוכן כולם [ד] הרי אלו פטורין [ג]מן המעושרין לתוכן כולם ירעו עד שיסתאבו ויאכלו במומן לבעלים: **גמ'** ת"ר באי זה צד מעשר כונסן לדיר ועושה להם פתח קטן כדי שלא יהו שנים יכולין לצאת כאחד [ה] אימותיהם מבחוץ והם מבפנים וגועות ויוצאות לקראת אמן ולפקינהו אינהו יעבור כתיב ולא שיעבירוהו ולשדי להו ירקא וליפקן [ו] לותיה אמר רב הונא [ס]גזירה משום לקוח ומשום יתום ת"ר [א]כל אשר יעבור (ג. ז) תחת [ד]פרט [ג]לטריפה שאינה עוברת תחת השבט מצוה למנותן בשבט [ה]לא מנאן בשבט או שמנאן רבוצים או עומדים מנין תלמוד לומר [א]העשירי קדש מ"מ ואין לי אלא שקראו שמו עשירי לא קרא שמו עשירי מנין ת"ל [א]יהיה קדש מכל מקום [ו]יכול היו לו מאה ונטל עשרה עשרה ונטל אחד יכול יהיו מעושרין ת"ל עשירי ואין זה עשירי ר' יוסי בר' יהודה אומר מעשר מאי מעמיה דר' יוסי בר' יהודה סבר ליה כאבא אלעזר בן גומל דתניא אבא אלעזר בן [ז]גומל אומר[ח] [ב]ונחשב לכם תרומתכם [ט] בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת תרומה גדולה ואחת תרומת מעשר [י]כשם שהתרומה גדולה ניטלת באומד ובמחשבה אף [יא]טרפו עמהן בפרוס הסמה: **לא אפשר.** משום דעשירי ולאי אמר אמר לצרפו לגורן אחר [ט]עשירי ודאי אמר רחמנא ולא ספק פשיטא מהו דתימא לגזור דילמא אתי למישקל מהנך קמ"ל: **מתני'** [ב] [א]באי זה צד מעשרין כונסן לדיר ועושה להם פתח קטן כדי שלא יהו שנים יכולין לצאת כאחת (ג) ומונין [ב] א' ב' ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט' והיוצא עשירי סוקר בסיקרא ואומר ה"ז מעשר לא סקרו בסיקרא ולא מנאן בשבט או שמנאן רבוצים או עומדים הרי אלו [ג] מתעשרין היה לו מאה ונטל עשרה עשרה ונטל אחד אין זה מעשר רבי יוסי בר' יהודה אומר מעשר [ג]קפץ אחד מן המנויין לתוכן כולם [ד] הרי אלו פטורין [ג]מן המעושרין לתוכן כולם ירעו עד שיסתאבו ויאכלו במומן לבעלים: **גמ'** ת"ר באי זה צד מעשר כונסן לדיר ועושה להם פתח קטן כדי שלא יהו שנים יכולין לצאת כאחד [ה] אימותיהם מבחוץ והם מבפנים וגועות ויוצאות לקראת אמן ולפקינהו אינהו יעבור כתיב ולא שיעבירוהו ולשדי להו ירקא וליפקן [ו] לותיה אמר רב הונא [כו]גזירה משום לקוח ומשום יתום ת"ר [א]כל אשר יעבור (ג. ז) תחת [ד]פרט [ג]לטריפה שאינה עוברת תחת השבט מצוה למנותן בשבט [ה]לא מנאן בשבט או שמנאן רבוצים או עומדים מנין תלמוד לומר [א]העשירי קדש מ"מ ואין לי אלא שקראו שמו עשירי לא קרא שמו עשירי מנין ת"ל [א]יהיה קדש מכל מקום [ו]יכול היו לו מאה ונטל עשרה עשרה ונטל אחד יכול יהיו מעושרין ת"ל עשירי ואין זה עשירי ר' יוסי בר' יהודה אומר מעשר מאי מעמיה דר' יוסי בר' יהודה סבר ליה כאבא אלעזר בן גומל דתניא אבא אלעזר בן [ז]גומל אומר[ח] [ב]ונחשב לכם תרומתכם [ט] בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת תרומה גדולה ואחת תרומת מעשר [י]כשם שהתרומה גדולה ניטלת באומד ובמחשבה אף

רש"י כת"י

דתשרי פטורים מאי אמרת אלצטרופי הכי דתמרי לגורן אחד דשמע מתמרי ר"ה ונטרפו הכי לאד ואלול והכי דתמרי יתמין על שיולדו טלאים בשנה זו ויטרפו עמהם הא לג אתמרין בעשירי ולאי אחר דשמעת לג עשירי ספק. ואם יכניסם לדיר עוד וגם טלאים העתידים לבא שמא יגיע אחד מאלו בעשירי וה"ל עשירי ספק דשמא אין זה לאור לתעשר שכבר נפטור דלמא הוי אלול ר"ה ונטרפו הכי של תמרי עם אומן של אלול ונפטרו ומשל אד היו פטורים שאין להם לירוף: **דלמא אתי למשקל מהנך.** מאומן של אד או מאומן של תמרי דהוי מוכח דתעשיל מוכן לעזרה לאי שקיל מהכי דאד שמא אלול ר"ה ונמלא שזה שנטל אין לו לירוף ולא תעשר הוא וכן מאומן של תמרי: **תמ"ל.** דלא גזרינן: **מתני'** **הוו לו מאה ונטל עשרה.** בלא סוס מנין או עשרה ונטל אחד בלא מנין אין זה מעשר וטעמא מפרש בגמ': **ר' יוסי אומר מעשר.** טו: **קפץ אחד מן המנויין.** (י"ם) [מאומן י'] שיקלו מון לפתח ונטל עשירי ונפטרו הט' ונקדן אחד מן הט' לתוך הדיר כל מאן שבדיר פטורים אם אינו מיכר לאיזה הוא דשמא יצא בי' והוא אינו לאוי לכך שכבר נפטר: **מן המעושרים מן המעשריים שבבר קדשו קפץ א' מהן לתוך הדיר.** הוו כולהו ספק מעשר וירעו עד שיסתאבו דכל זמן שהם ממיעים אסור לשמוע לקדש במון: **גמ'** **ולישדי להו ירקא.** ירק עשב יטיל להם במון ויצאו אחריו ומה מעמיד תמוחין גזרה שמא יהיו אם נקוט לו יתום ויצאו עמהם הילכך מעמיד אמוחין ולא יצא אלא מי שיש לו אם לרוב נוקמין אין להם אם נמכרת עמהן: **בן גומל אומר בב' תרומות הכתוב מדבר.** דלעיל קאמר דתמרי ומחשב לכם כדגן וכו' לומר תרומת מעשר מן המעשר שאתם נותנים להכהנים תהיו נוטלים במחשבה דכתיב ונחשב לכם תרומתכם וכו' כאותה תרומה שנתן ישראל לכהן מן הגורן אלמא ג' תרומות כתיב בקרא ואתרוייהו קאי ומחשב וכו': **אומד.** שאומד מדעתו בלא מדה כמה אלין יש ונותן תרומה לפי אומדו: **מחשבה.** שאינו מפרישׁ מיד אלא נותן עינו ליטול תרומה בלא זו ואומד בלא אחד וכל הך אלמא נפקא מונחשב ומעשר דגן קרייה:

גמ' **ג)**[ב"מ ז.] **ב)**ב"מ ו: **ג)**[ממחות ו. תמורה כט. לעיל מ. מוילן קלו:] **ד)**[גיטין כך ב' כ"ש בפיקה ובניטין אימת גמלא] **ה)**בפיה יג: ממחות נד. ניטין ל: **רש"י ו)**ב"ק דהשתא אפשר כו' ג"ק לג יתע הי יפיק כו' ג"ק **תוס' ז)**ב"ק מקשין **ח)**ל"ל ממן שאין מוכמין לג בתדה כו' ג"ק **ט)**ל"ל רב אמי בן יחזקאל שאמר לגזי כך אמר לי אבא כו' ב"ק **י)**ג"ב ג"ק נמי אמאי איתוי כו' **יא)**ב"ק מעשר דילמא מיקון כו' **יב)**ב"ק

הגהות הב"ח

(ב) **במשנה** בפאה לד ב"ב ס"ק **ביצה:**

(ג) **שם** ומונה **בשבט** ג' ב' וכו' הכי גלו מעשרים חיו לו מאה וכו' ר' יוסי בר' יהודה אומר הרי זה מעשר:

(ד) **גמ'** מ"ר כל אבר יעבור פרט כ"ל ותיבת אתת נמחק:

(ה) **רש"י** ד"ה פטיעה וכו' דהכך ר' דאב:

גליון הש"ם

גמ' גזירה משום לקוח. לעיל נג ע"ש:

הגהות צ"ק

[א] מוסיס ג' יסיו: **[ב]** פירוש"מ: **[ג]** דתניא ר"ש בן גומל אומר ממן: **[ד]** ב"ש ולא שמצא מלוה מאומד כו': **[ה]** ב"ל נלמד כך:

תורה אור

גמ' א) וְכָל מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן כֹּל אֲשֶׁר יַעֲבֹר תַּחַת הַשָּׁבֶט הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה קֹדֶשׁ לַיי: (ויקרא כז, לב)

ב) וְנָחַשְׁתָּ בְּלִבֶּךָ תְּרוּמַתְכֶם כַּדָּגָן מִן הַגֹּרֶן וְכִמְלֵאָה מִן הַיְקָב: (במדבר יח, כז)

תוס' ג) רִאשִׁית דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וְרֵאשִׁית גֵּז צֹאנֶךָ תִּתֶּן לוֹ: (דברים יח, ד)

ד) וְאֶל הַלְוִיִּם תְּדַבֵּר וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תִקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַמַּעֲשֵׂר אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם מֵאִתָּם בְּנַחֲלַתְכֶם וַהֲרֵמֹתֶם מִמֶּנּוּ תְּרוּמַת יְיָ מַעֲשֵׂר מִן הַמַּעֲשֵׂר: (במדבר יח, כו)

נח. [ב]ונחשב לכם תרומתכם כדגן מן הגורן וכמלאה מן היקב. אמר רבי אלעזר מאי קרא דכתיב (משלי ג) כבד את ה' מהונך ומראשית כל תבואתך. מהונך זה מעשר ראשון ומראשית כל תבואתך זה מעשר שני. אמר רבי אלעזר מאי קרא דכתיב (ישעיהו ס) ופתחו שעריך תמיד יומם ולילה לא יסגרו. מאי אמרת לצטרפו. הכי תמצא לגורן אחר עם אומן שיולדו לאחר כן בתומה שנה עמה ליטרפו עמהן בפרוס הסמה: **לא אפשר.** משום דעשירי ולאי אמר אמר לצרפו לגורן אחר [ט]עשירי ודאי אמר רחמנא ולא ספק פשיטא מהו דתימא לגזור דילמא אתי למישקל מהנך קמ"ל: **מתני'** [ב] [א]באי זה צד מעשרין כונסן לדיר ועושה להם פתח קטן כדי שלא יהו שנים יכולין לצאת כאחת (ג) ומונין [ב] א' ב' ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט' והיוצא עשירי סוקר בסיקרא ואומר ה"ז מעשר לא סקרו בסיקרא ולא מנאן בשבט או שמנאן רבוצים או עומדים הרי אלו [ג] מתעשרין היה לו מאה ונטל עשרה עשרה ונטל אחד אין זה מעשר רבי יוסי בר' יהודה אומר מעשר [ג]קפץ אחד מן המנויין לתוכן כולם [ד] הרי אלו פטורין [ג]מן המעושרין לתוכן כולם ירעו עד שיסתאבו ויאכלו במומן לבעלים: **גמ'** ת"ר באי זה צד מעשר כונסן לדיר ועושה להם פתח קטן כדי שלא יהו שנים יכולין לצאת כאחד [ה] אימותיהם מבחוץ והם מבפנים וגועות ויוצאות לקראת אמן ולפקינהו אינהו יעבור כתיב ולא שיעבירוהו ולשדי להו ירקא וליפקן [ו] לותיה אמר רב הונא [כו]גזירה משום לקוח ומשום יתום ת"ר [א]כל אשר יעבור (ג. ז) תחת [ד]פרט [ג]לטריפה שאינה עוברת תחת השבט מצוה למנותן בשבט [ה]לא מנאן בשבט או שמנאן רבוצים או עומדים מנין תלמוד לומר [א]העשירי קדש מ"מ ואין לי אלא שקראו שמו עשירי לא קרא שמו עשירי מנין ת"ל [א]יהיה קדש מכל מקום [ו]יכול היו לו מאה ונטל עשרה עשרה ונטל אחד יכול יהיו מעושרין ת"ל עשירי ואין זה עשירי ר' יוסי בר' יהודה אומר מעשר מאי מעמיה דר' יוסי בר' יהודה סבר ליה כאבא אלעזר בן גומל דתניא אבא אלעזר בן [ז]גומל אומר[ח] [ב]ונחשב לכם תרומתכם [ט] בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת תרומה גדולה ואחת תרומת מעשר [י]כשם שהתרומה גדולה ניטלת באומד ובמחשבה אף [יא]טרפו עמהן בפרוס הסמה: **לא אפשר.** משום דעשירי ולאי אמר אמר לצרפו לגורן אחר [ט]עשירי ודאי אמר רחמנא ולא ספק פשיטא מהו דתימא לגזור דילמא אתי למישקל מהנך קמ"ל: **מתני'** [ב] [א]באי זה צד מעשרין כונסן לדיר ועושה להם פתח קטן כדי שלא יהו שנים יכולין לצאת כאחת (ג) ומונין [ב] א' ב' ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט' והיוצא עשירי סוקר בסיקרא ואומר ה"ז מעשר לא סקרו בסיקרא ולא מנאן בשבט או שמנאן רבוצים או עומדים הרי אלו [ג] מתעשרין היה לו מאה ונטל עשרה עשרה ונטל אחד אין זה מעשר רבי יוסי בר' יהודה אומר מעשר [ג]קפץ אחד מן המנויין לתוכן כולם [ד] הרי אלו פטורין [ג]מן המעושרין לתוכן כולם ירעו עד שיסתאבו ויאכלו במומן לבעלים: **גמ'** ת"ר באי זה צד מעשר כונסן לדיר ועושה להם פתח קטן כדי שלא יהו שנים יכולין לצאת כאחד [ה] אימותיהם מבחוץ והם מבפנים וגועות ויוצאות לקראת אמן ולפקינהו אינהו יעבור כתיב ולא שיעבירוהו ולשדי להו ירקא וליפקן [ו] לותיה אמר רב הונא [כו]גזירה משום לקוח ומשום יתום ת"ר [א]כל אשר יעבור (ג. ז) תחת [ד]פרט [ג]לטריפה שאינה עוברת תחת השבט מצוה למנותן בשבט [ה]לא מנאן בשבט או שמנאן רבוצים או עומדים מנין תלמוד לומר [א]העשירי קדש מ"מ ואין לי אלא שקראו שמו עשירי לא קרא שמו עשירי מנין ת"ל [א]יהיה קדש מכל מקום [ו]יכול היו לו מאה ונטל עשרה עשרה ונטל אחד יכול יהיו מעושרין ת"ל עשירי ואין זה עשירי ר' יוסי בר' יהודה אומר מעשר מאי מעמיה דר' יוסי בר' יהודה סבר ליה כאבא אלעזר בן גומל דתניא אבא אלעזר בן [ז]גומל אומר[ח] [ב]ונחשב לכם תרומתכם [ט] בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת תרומה גדולה ואחת תרומת מעשר [י]כשם שהתרומה גדולה ניטלת באומד ובמחשבה אף

פניני רש"י

בשתי תרומות הכתוב מדבר. דהכי משמע ליה קרא דכתיב בתרומת מעשר לויים ומתוך לכם כלומר במחשבה תטלו תרומת מעשר כלומר מן הגורן לתומה תחת להא דכתיב מעשר מן המעשר ומיהו אם במתכוין מוסיף לכאורה מהני דלהכי מקים לתרומה גדולה דניטלת [יא] מלומר אם נתכוין לג בעין יפה [יב] מלומד למלוה לעשות בעין יפה מ"מ בשה"ב אין לו לעשות עין יפה בשל תרומה ותפילו יש לו רשות אין לעשות להוציא עצמו מתרשותן של כהן ולוי לג יתרעמו עליו זה לו זה לם יעשה בחומד שלו ות"ש פ"ד דתרומות (מ"ו) הל לתנן התוס מעשה והמודד משופה הימנו והשוקל משופה משלמתן [יב] והיכא דלא תנן התוס מעשה והמודד משופה הימנו והשוקל משופה משלמתן [יג] ובירושלמי פ"ק דתרומות מקשה לה ומשני כלן לתרומה גדולה כלן לתרומת מעשר [יד] ותני ר"ת בן גומל מנין שאין תורמין לג במדה ולא במנין ולא במשקל ת"ל ונתתם לכם תרומתכם והרמותם ממכם אתה תורם ואין אתה תורם במשקל במדה ובמנין פירוש הסיה לאין תורמין בתרומה גדולה לכ"ע מלומה מעשה מחומד והסיה להמעה מעשר ובכרמן והא למייתי בריייתא לתלג לעזר בן גומל לתשמועינן דפליגי בתרומת מעשר ות"ת בירושלמי אתה למסיה להמעה מעשה ממאי הוא משופה אתה כי הוצה מן התורס בתומד מעשה ממאי הוא משופה אתה כי הוצה מן התורס ת"ר באי זה צד מעשר כונסן לדיר ועושה להם פתח קטן כדי שלא יהו שנים יכולין לצאת כאחד [טו] אימותיהם מבחוץ והם מבפנים וגועות ויוצאות לקראת אמן ולפקינהו אינהו יעבור כתיב ולא שיעבירוהו ולשדי להו ירקא וליפקן [טז] לותיה אמר רב הונא [יז]גזירה משום לקוח ומשום יתום ת"ר [יח]כל אשר יעבור (ג. ז) תחת [יט]פרט [כ]לטריפה שאינה עוברת תחת השבט מצוה למנותן בשבט [כא]לא מנאן בשבט או שמנאן רבוצים או עומדים מנין תלמוד לומר [יח]העשירי קדש מ"מ ואין לי אלא שקראו שמו עשירי לא קרא שמו עשירי מנין ת"ל [יח]יהיה קדש מכל מקום [כב]יכול היו לו מאה ונטל עשרה עשרה ונטל אחד יכול יהיו מעושרין ת"ל עשירי ואין זה עשירי ר' יוסי בר' יהודה אומר מעשר מאי מעמיה דר' יוסי בר' יהודה סבר ליה כאבא אלעזר בן גומל דתניא אבא אלעזר בן [כג]גומל אומר[כד] [כה]ונחשב לכם תרומתכם [כו] בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת תרומה גדולה ואחת תרומת מעשר [כז]כשם שהתרומה גדולה ניטלת באומד ובמחשבה אף

שיטה מקובצת

ג) כיצד מעשרין תני באיזה צד נמחק: **ב)** ומונין בשבט א': **ג)** מעושרין היה לו: **ד)** לתוכן כולן פטורין: **ה)** כאחד ומעמיד אמותיהן: **ו)** וליפקן וליתו: **ז)** תני' תחת נמחק: **ח)** תרומתכם כדגן מן הגורן בשתי: **ט)** שיכון שיוציאנו: **י)** כי נפיק בריש עדרים תני' עשרה נמחק ה"נ אמרינן לקמן מנאן רבוצין: **יא)** יוצאין ב' כאחד: **יב)** עשרה ונוטל אחד כלומר: **יג)** הכרי דלא נתנה בה תורה שיעור אלא דראשית: **יד)** דשיעורה קצובה מן התורה מעשר: **טו)** דנטלת באומד ומצוה לעשרר באומד כדי: **יז)** שירא לצמצם שלא: **יח)** יפה וכדתנן בפ"ק: **יט)** במנין וכן תרומת מעשר ובתוספתא: **כ)** ובמחשבה אף תרומת מעשר אינה ניטלת אלא באומד ובמחשבה וכן: **כא)** וקאמר התם דלא כר' אלעזר: **כב)** ניטלת משום מחשבה אלא משום (מדות) [אומד]: **כג)** ליה בעה"ב: **כד)** דקיין ליה: **כה)** א"כ כי לא קיין: **כו)** תיקן ליה בעה"ב: **כז)** כלום והשתא אי לרבנן: **כח)** מרבה במעשרות: **כט)** דבמעשר ראשון נמי: **ל)** דכתיב כי את: **לא)** דשמעתין דלמה ליה למימר דר' אלעזר: